

Dosarul nr.3ra-605/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (Gh.Mîra)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Vl.Clima, A.Malîi, E.Palanciuc)

Î N C H E I E R E

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău” împotriva Serviciului Cadastral Anenii Noi, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată “Domeniile Speia Prim” (succesor de drept al Societății pe Acțiuni “Agrovin-Bulboaca”) cu privire la radierea dreptului de proprietate al Societății pe Acțiuni “Agrovin-Bulboaca” asupra bunului imobil și recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău” și a fost menținută hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central

c o n s t a t ă

La data de 11 decembrie 2017, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău ” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Cadastral Anenii Noi, intervenient accesoriu SRL “Domeniile Speia Prim” (succesor de drept al SA “Agrovin-Bulboaca”) cu privire la radierea dreptului de proprietate al SA “Agrovin-Bulboaca” asupra bunului imobil și recunoașterea dreptului de proprietate asupra construcției hidrotehnice a bazinului acvatic ”Bulboaca”.

În motivarea acțiunii a invocat că în rezultatul licitației publice din 25 februarie 2009, ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Chișinău” a încheiat cu SA „Agrovin-Bulboaca” contractul de arendă nr.15 din 25 februarie 2009 a construcției hidrotehnice a bazinului acvatic „Bulboaca” amplasat în parcela nr.2A, ocolul silvic Anenii Noi, pe un termen de 30 de ani, care a fost înregistrat la OCT Anenii Noi pe data de 19.08.2009 cu nr. cadastral 1041207005, proprietate publică de stat.

Întru executarea hotărârii Curții de Conturi nr.9 din 29 martie 2016 și în baza ordinului nr.41-p din 05.04.2017 a fost creată comisia pentru înregistrarea fondului forestier de stat și a bunurilor imobile aflate în gestiunea întreprinderii, în oficiile teritoriale cadastrale și verificarea corectitudinii înregistrărilor anterioare.

Astfel, verificând datele din Registrul bunurilor imobile a raionului Anenii Noi s-a stabilit că nr. cadastral XXXXX indicat în contractul de arendă a construcției hidrotehnice a bazinului acvatic „Bulboaca” (poligon), proprietate publică de stat la „modul de folosință” este indicat „Fondul forestier” cu suprafața 3.88600 ha și totodată cu nr. cadastral XXXXX a fost înregistrat modul de folosință – construcția hidrotehnică cu suprafața deja modificată de 3376.0000 m.p. cu indicația tipului de proprietate „privată”.

În baza deciziei Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea modificărilor în actele de constituire ale SA „Agrovin-Bulboaca” din 24.03.2014 și a ordinului nr.47/14 din 29.09.2014 succesorul de drept al SA „Agrovin-Bulboaca” asupra drepturilor și obligațiilor contractuale în cadrul contractului de arendă nr.15 din 25 februarie 2009 a construcției hidrotehnice a bazinului acvatic „Bulboaca” devine SRL “Domeniile Speia Prim”.

Pentru soluționarea divergențelor apărute ÎSS Chișinău s-a adresat cu cerere prealabilă nr.01-04/501 din 12.09.2017 către succesorul de drept al SA „Agrovin-Bulboaca” - SRL “Domeniile Speia Prim”, care a rămas fără răspuns, precum și către Serviciul Cadastral Teritorial Anenii Noi, prin scrisorile cu nr. 01-04/439 din 17.07.2017 și nr. 01-04/612 din 01.11.2017, prin care de la ei s-a solicitat prezentarea documentelor (în original pentru examinare), care au stat la baza înregistrării în OCT Anenii Noi a construcției hidrotehnice „private” și copiile lor justificate cum ar fi: - acordul gestionarului terenului la demolarea construcției existente și construcția viitoare; - avizul tehnic elaborat de experți; - autorizația pentru lucrările de proiectare; - proiectul de formare a bunului imobil, care trebuia să fie coordonat și cu titularul de drept al imobilului - ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Chișinău”); - autorizația pentru construcție nr. 3 din 24.11.2009 (indicate în Procesul-verbal de recepție finală din 27.01.2010).

A relatat că OCT Anenii Noi prin scrisoarea cu nr. 01-04/109 din 31.07.2017 a refuzat să prezinte documentele solicitate, invocând motivele legislației în vigoare. S-a solicitat de la pârât respectarea unui drept legal al reclamantului (întreprindere de stat), prin oferirea unui răspuns concret, în baza cărora acte a fost înregistrat dreptul de proprietate privată asupra construcției hidrotehnice - imobil, proprietate a statului, însă li s-au dat răspunsuri formale.

La 01.11.2017 a fost înaintată somația către Serviciul Cadastral Teritorial Anenii Noi cu nr. 01-04/612 și prin răspunsul din 10.11.2017 cu nr. 01-04/22, a fost explicată procedura efectuării corectărilor, care se vor executa concomitent cu cererea depusă pentru radierea arendei, cu toate că nu s-a solicitat radierea contractului de arendă.

A solicitat radierea dreptului de proprietate al SA „Agrovin-Bulboaca” asupra bunului imobil – construcției hidrotehnice a bazinului acvatic „Bulboaca”, amplasat în parcela nr.2A, ocolul silvic Anenii Noi transmis în arendă în baza contractului nr.15 din 25.02.2009 încheiat cu SA „Agrovin-Bulboaca” și recunoașterea dreptului de proprietate a construcției hidrotehnice a bazinului acvatic „Bulboaca”.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură

Chișinău” și a fost menținută hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

La adoptarea soluției instanța de apel a menționat că, conform art.40⁴ alin.(1), din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, pentru înregistrarea bunului imobil construit și a dreptului de proprietate asupra lui se prezintă documentul ce confirmă dreptul de proprietate sau dreptul de folosință (superficie, arendă) asupra terenului beneficiarului (investitorului) construcției și documentele ce confirmă recepția lucrărilor de construcție. Documentele referitoare la teren nu sunt necesare în cazul în care dreptul asupra terenului a fost deja înregistrat.

Conform art.315 alin. (1) și (2) al Codului Civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Dreptul de proprietate este perpetuu, iar art.316 alin.(1) și (2) al Codului Civil, prevede că, proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Raportând circumstanțele cauzei prin prisma normelor legale citate, instanța de apel a menționat că dreptul de proprietate al SRL „Domeniile Speia Prim”, succesori de drept al SA „Agrovin-Bulboaca”, asupra construcției hidrotehnice noi a fost înregistrat în baza procesului-verbal nr.1 din 27.01.2010, care până în prezent este în vigoare, nefiind contestat de către ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Chișinău”, fapt confirmat în ședința de judecată însuși de către apelant.

Prin urmare, instanța de apel a dat o apreciere critică argumentul apelantului precum că, Serviciul Cadastral Teritorial Anenii Noi neîntemeiat a respins cererea privind radierea dreptului de proprietate al SA „Agrovin-Bulboaca” asupra bunului imobil – construcției hidrotehnice a bazinului acvatic „Bulboaca”, amplasat în parcela nr.2A, ocolul silvic Anenii Noi transmis în arendă în baza contractului nr.15 din 25.02.2009 încheiat cu SA „Agrovin-Bulboaca” și recunoașterea dreptului de proprietate al Republicii Moldova a construcției hidrotehnice a bazinului acvatic „Bulboaca”.

Instanța de apel a indicat că apelantul n-a prezentat careva probe, ce ar servi drept temei pentru radierea dreptului de proprietate al SRL „Domeniile Speia Prim”, succesori de drept al SA „Agrovin-Bulboaca” asupra construcției hidrotehnice a bazinului acvatic „Bulboaca”.

Instanța de apel a menționat că nu poate servi drept temei pentru admiterea acțiunii nici argumentul apelantului precum că arendașul, SA „Agrovin-Bulboaca” în mod conștient n-a coordonat cu Agenția „Moldsilva” sau cu ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Chișinău”, de la care a primit în arendă construcțiile hidrotehnice ale bazinului acvatic „Bulboaca” (Poligon), nici proiectul reconstrucției digului, nici autorizația de construcție, nici cheltuielile preconizate pentru reconstrucția digului și nici n-au fost invitați reprezentanții arendașului să participe la lucrările comisiei de recepție finală a lucrărilor îndeplinite (la întocmirea Procesului-verbal de recepție finală).

Prin recursul depus la 21 martie 2019 Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău” a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurenților copia deciziei integrale la 11 ianuarie 2019 (f.d.132), însă date care ar confirma recepționarea deciziei recurate la materialele dosarului lipsesc. Astfel, recursul declarat la data 21 martie 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului consideră că recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru